

**Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi przedmiotu geografia
zakres podstawowy do podręcznika autorstwa Zbigniewa Zaniewicza dla klasy trzeciej szkoły ponadpodstawowej**

Lp.	Temat	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
Dział 1. Środowisko przyrodnicze Polski						
1.	Położenie i granice Polski	– wskazuje Polskę na mapie i podaje co najmniej dwie cechy jej położenia, – wymienia i wskazuje na mapie sąsiadów Polski, – podaje nazwy i wskazuje na mapie co najmniej sześć krain geograficznych Polski.	– charakteryzuje położenie Polski na mapie Europy i świata, – wskazuje granice naturalne i sztuczne, – podaje nazwy i wskazuje na mapie większość krain geograficznych Polski.	– podaje nazwy skrajnych punktów Polski oraz wskazuje je na mapie, – określa współrzędne geograficzne skrajnych punktów Polski, – wyjaśnia co najmniej trzy konsekwencje położenia Polski, w tym dostępu do morza.	– omawia wpływ położenia Polski na jej rozwój społeczno-ekonomiczny, – wyjaśnia problem ujednolicenia zasięgu poszczególnych jednostek fizycznogeograficznych i ich nazewnictwa.	– omawia znaczenie wielkości Polski i jej położenia geopolitycznego dla rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa, – analizuje położenie geopolityczne Polski w odniesieniu do zmian jej powierzchni i granic.
2.	Wpływ wydarzeń geologicznych na ukształtowanie powierzchni oraz występowanie surowców mineralnych	– nazywa główne jednostki tektoniczne Polski (co najmniej trzy) i wskazuje je na mapie, – wymienia co najmniej trzy ważne wydarzenia geologiczne na obszarze Polski w poszczególnych	– określa czas powstania jednostek tektonicznych Polski na podstawie mapy, – podaje nazwy i określa czas fałdowań, w trakcie których na terenie Polski powstały góry, – wskazuje na mapie	– potrafi przedstawić jednostki tektoniczne Polski na tle jednostek budujących Europę, – charakteryzuje główne etapy rozwoju geologicznego obszaru Polski, – charakteryzuje	– wyjaśnia związek między ukształtowaniem powierzchni Polski a jej budową geologiczną, – opisuje warunki powstania surowców mineralnych na obszarze Polski, – analizuje profil	– analizuje mapę fizyczną Polski i dostrzega obszary o ukształtowaniu zgodnym z ukształtowaniem jednostek tektonicznych oraz obszary, gdzie zaszła inwersja form rzeźby.

		erach, – wymienia co najmniej trzy surowce mineralne, których złoża znajdują się na terenie Polski.	Polski pasma górskie i podaje nazwy orogenezy, w których one powstały.	klimat, świat roślin i zwierząt na terenie Polski w poszczególnych erach i okresach, – wskazuje na mapie Polski i określa wiek surowców mineralnych.	hipsometryczny Polski i wyciąga wnioski.	
3.	Klimat i regiony klimatyczne Polski	– wymienia co najmniej trzy cechy klimatu Polski, – opisuje dwie główne masy powietrza nadciągające nad Polskę, korzystając z mapy mas powietrza, – przedstawia elementy klimatu Polski, korzystając z map tematycznych, – wymienia wiatry lokalne.	– wymienia czynniki kształtujące klimat Polski, dzieli je na meteorologiczne i niemeteorologiczne, – wyróżnia czynniki antropogeniczne wpływające na klimat Polski, – przedstawia przestrzenne zróżnicowanie elementów klimatu Polski.	– opisuje wpływ czynników antropogenicznych na klimat Polski, – charakteryzuje pogodę w Polsce, wskazując na jej związek z napływającymi masami powietrza, – wyjaśnia mechanizm powstawania wiatrów lokalnych, – wymienia rodzaje działalności człowieka szczególnie uzależnione od klimatu.	– wyjaśnia związek przebiegu elementów klimatu z czynnikami kształtującymi ten klimat na obszarze Polski, – wyjaśnia zjawisko cienia opadowego, – potrafi udowodnić, że klimat Polski jest przejściowy, – dostrzega związek długości okresu wegetacyjnego z przejściowością klimatu Polski.	– wyszukuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski, – potrafi dokonać analizy, wskazać czynniki i konsekwencje zachodzących zmian klimatu w Polsce.
4.	Sieć rzeczna Polski	– wskazuje na mapie główne zlewisko wód powierzchniowych Polski, – wymienia i pokazuje na mapie największe	– omawia sposób zasilania rzek Polski, – wskazuje na mapie dorzecza Wisły i Odry, – potrafi wskazać	– zna trzy zlewiska wód powierzchniowych Polski i podaje przykłady rzek odprowadzających	– wyjaśnia asymetrię dorzeczy największych rzek Polski, – wyjaśnia charakter zasilania polskich rzek, – potrafi udowodnić	– analizuje wykorzystanie sieci rzecznej Polski do transportu, podaje bariery i perspektywy rozwoju rzecznych

		rzeki Polski, – określa i pokazuje na mapie rzekę główną i jej dopływy.	dopływy pierwszego rzędu i przykładowe dopływy drugiego rzędu Wisły i Odry.	do nich wody, – wymienia cechy sieci rzecznej Polski, – omawia wykorzystanie rzek jako dróg transportowych.	spójność hydrologiczną rzek Polski.	dróg transportowych, – charakteryzuje typy powodzi w Polsce.
5.	Jeziora i wody podziemne. Zasoby wodne Polski	– wymienia co najmniej trzy typy jezior występujących w Polsce, podaje ich przykłady i pokazuje je na mapie, – wskazuje na mapie obszary o największej jeziorności w Polsce, – wymienia co najmniej trzy funkcje jezior, – docenia znaczenie obszarów podmokłych dla środowiska.	– opisuje, jak powstały jeziora w Polsce, – wyjaśnia cel powstania sztucznych zbiorników wodnych, – rozumie pojęcie deficytu wody i odnosi je do sytuacji Polski, – wymienia rodzaje wód mineralnych spotykanych w Polsce.	– podaje przykłady typów genetycznych jezior w Polsce, podaje przykładowe nazwy oraz wskazuje miejsca ich występowania na mapie, – wymienia rodzaje wód podziemnych ze względu na głębokość ich zalegania, – podaje przykłady miejsc występowania wód mineralnych w Polsce.	– dokonuje oceny zasobów wodnych Polski, – wskazuje na przykładach obszary deficytu wody dla rolnictwa oraz przemysłu i gospodarki, – proponuje działania, które powiększą zasoby wodne Polski, – wskazuje możliwości wykorzystania artezyjskich wód podziemnych na przykładzie Niecki Mazowieckiej.	– poszukuje i analizuje różne informacje na temat zasobów wodnych Polski, – formułuje wnioski dotyczące racjonalnego gospodarowania wodą nie tylko na obszarach jej deficytu, – udowadnia znaczenie obszarów podmokłych dla środowiska i gospodarki człowieka.
6.	Wpływ działalności człowieka na gleby i szatę roślinną Polski	– podaje co najmniej po dwa przykłady żyznych i słabych gleb występujących w Polsce, – wskazuje na mapie Polski miejsca występowania gleb żyznych i gleb słabej	– dzieli gleby występujące w Polsce na strefowe i niestrefowe, – wymienia czynniki decydujące o rozmieszczeniu gleb w Polsce, – podaje przykłady	– dokonuje pełnego podziału gleb (strefowe, śródstrefowe, pozastrefowe, niestrefowe) i podaje przykłady typów genetycznych, – wyjaśnia, na czym	– wyjaśnia występowanie typów gleb w Polsce w odniesieniu do klimatu i roślinności oraz innych czynników, – analizuje powierzchnię gruntów dewastowanych	– wyjaśnia funkcje gleb, – ocenia przydatność rolniczą gleb Polski, – analizuje stan zdrowotny lasów w Polsce i prognozuje ich stan w przyszłości, – wyjaśnia wzrost

		przydatności rolniczej, – wymienia co najmniej trzy typy lasów w Polsce i podaje przykłady gatunków drzew w nich rosnących.	działalności człowieka wpływające na degradację gleb, – wskazuje na mapie co najmniej cztery duże kompleksy leśne.	polega rekultywacja gleb, – charakteryzuje zbiorowiska leśne Polski, – wyjaśnia, czym jest roślinność synantropijna i roślinność ruderalna.	i zdegradowanych oraz ocenia udział działalności człowieka w procesach degradacji gleb, – podaje przykłady obszarów o zdegradowanych glebach, – wskazuje sposoby rekultywacji gleb, – ocenia stan zdrowotny lasów Polski, używając odpowiednich argumentów.	lesistości w Polsce.
7.	Stan środowiska przyrodniczego w Polsce	– wyjaśnia pojęcie rozwoju zrównoważonego i antropopresji, – odczytuje z mapy województwa o największej i najmniejszej lesistości, – podaje przynajmniej jeden gatunek inwazyjny, – potrafi znaleźć w internecie informacje o stanie powietrza w województwie lub mieście, w którym mieszka, – jest świadomy zagrożenia dla	– rozumie pojęcie defoliacji, – określa stopień defoliacji drzew iglastych i liściastych, – wskazuje województwa o największej i najmniejszej powierzchni leśnej na jednego mieszkańca, – porównuje ilości zagrożonych gatunków w krajach UE i Polsce, – wymienia największe	– wyjaśnia skutki chemizacji gleb, – wskazuje województwa, w których największa ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymaga oczyszczenia, – wykorzystuje informacje o stopniu defoliacji drzew w polskich lasach do oceny stanu zdrowotnego lasów, – wymienia skutki zanieczyszczenia powietrza.	– stosuje GIS do analizy stanu środowiska w Polsce, – analizuje stan fauny i flory w Polsce i ocenia rolę gatunków inwazyjnych, – ocenia stan powietrza na obszarach rolniczych i przemysłowych lub zurbanizowanych, – wyciąga wnioski z danych dotyczących odpadów wytworzonych w Polsce i do niej importowanych, – przedstawia zmiany,	– ocenia zagrożenie dla środowiska, jakie niesie ze sobą gospodarcza działalność człowieka, – analizuje pod względem skuteczności działania podejmowane w celu zapobiegania negatywnym skutkom działalności człowieka w środowisku.

		środowiska, jakie niosą ze sobą odpady.	zagrożenie dla zasobów wód w Polsce, – wypowiada się na temat stanu powietrza w Polsce.		jakie zaszły w Polsce w ostatnich latach w selektywnej zbiórce odpadów.	
8.	Działania na rzecz ochrony przyrody w Polsce	– zna rodzaje form ochrony przyrody w Polsce, – podaje co najmniej dwa przykłady każdej formy ochrony przyrody w Polsce, – wypowiada się na temat zasadności ochrony przyrody w Polsce.	– zna i pokazuje na mapie położenie przynajmniej połowy parków narodowych w Polsce, – rozumie, na czym polega ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, – wskazuje na mapie park narodowy i park krajobrazowy położone najbliżej miejsca zamieszkania, – podaje chociaż jeden przykład innej formy ochrony przyrody występujący w najbliższej okolicy.	– uzasadnia za pomocą odpowiednich argumentów konieczność działań na rzecz ochrony przyrody, – wymienia indywidualne formy ochrony przyrody, – podaje przykłady codziennych działań, które chronią przyrodę.	– podaje możliwości zaangażowania się w ochronę środowiska, – charakteryzuje parki narodowe w Polsce i pokazuje ich położenie na mapie, – wskazuje na mapie i podaje nazwy co najmniej trzech województw, w których wielkość powierzchni parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu jest największa; wyciąga wnioski.	– prognozuje zmiany, jakie będą zachodzić w środowisku w najbliższym czasie i uzasadnia konieczność jego ochrony, – analizuje formy ochrony przyrody i ocenia ich skuteczność.
Dział 2. Społeczeństwo i gospodarka Polski.						
1.	Liczba i rozmieszczenie ludności w Polsce	– podaje liczbę ludności Polski, – posługuje się	– analizuje rozmieszczenie ludności Polski na	– wyjaśnia przyczyny zmian w rozmieszczeniu	– wskazuje tendencje zmian rozmieszczenia ludności w Polsce,	– dyskutuje, podając rzeczowe argumenty, na temat skutków

		pojęciami <i>przyrost naturalny, migracje</i> , – wymienia i pokazuje na mapie najgęściej i najłabiej zaludnione obszary Polski.	podstawie mapy gęstości zaludnienia i kartogramu, – wymienia czynniki wpływające na gęstość zaludnienia w Polsce.	ludności Polski, – charakteryzuje wpływ różnych czynników na gęstość zaludnienia Polski.	– wyjaśnia tendencje w zmianach gęstości zaludnienia, – ocenia wpływ dużej koncentracji ludności na środowisko naturalne.	malejącej liczby ludności Polski oraz zmian w jej rozmieszczeniu.
2.	Struktura demograficzna ludności w Polsce	– omawia zmiany przyrostu naturalnego w Polsce po drugiej wojnie światowej, – podaje co najmniej dwa skutki zmniejszającego się przyrostu naturalnego i procesu starzenia się Polaków, – rozumie pojęcie <i>wiek produkcyjny</i> .	– wymienia czynniki wpływające na malejący przyrost naturalny ludności w Polsce, – posługuje się piramidą wieku i płci ludności Polski, opisując te cechy demograficzne ludności, – przedstawia przeciętną długość trwania życia w Polsce w podziale na płeć.	– charakteryzuje przyrost rzeczywisty ludności Polski, – posługuje się pojęciami <i>współczynnik feminizacji i współczynnik maskulinizacji</i> do charakterystyki ludności Polski, – wyjaśnia proces starzenia się ludności Polski.	– wyjaśnia przyczyny ujemnego salda migracji dla Polski i ujemnego przyrostu naturalnego, – na podstawie piramidy płci i wieku ludności Polski określa tendencje zmian, – analizuje dane dotyczące przeciętnej długości trwania życia w Polsce, podaje przyczyny i skutki obserwowanych zmian.	– wykorzystuje swoją wiedzę z różnych dziedzin, by wskazać prawidłowości w strukturze demograficznej ludności Polski, prognozować zmiany i przewidywać skutki tych zmian.
3.	Migracje wewnętrzne i zewnętrzne Polaków	– posługuje się pojęciami <i>imigracja, emigracja, saldo migracji</i> , – wymienia co najmniej dwie przyczyny migracji zewnętrznych Polaków, – podaje co najmniej dwa kierunki migracji	– podaje kierunki migracji wewnętrznych Polaków, – wskazuje co najmniej dwie przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce, – wymienia co najmniej trzy skutki	– podaje co najmniej po dwa przykłady województw o dodatnim i ujemnym saldzie migracji wewnętrznych oraz przyczyny takich wartości salda migracji, – wymienia co najmniej po dwa	– analizuje wartość salda migracji wewnętrznych i zewnętrznych według województw, – wskazuje tendencje zmian salda migracji w różnych regionach Polski, – dokonuje oceny skutków ruchów	– wyszukuje informacje, m.in. korzystając z GIS, na temat sytuacji w regionie, w którym mieszka; na ich podstawie ocenia ruchy migracyjne; jeżeli ocena nie jest dobra, wskazuje propozycje rozwiązań.

		zewnątrznych Polaków.	migracji.	przykłady województw o dodatnim i ujemnym saldzie migracji zewnątrznych oraz wskazuje przyczyny takiego stanu.	migracyjnych w tych regionach i w Polsce.	
4.	Zmiany w strukturze zatrudnienia oraz bezrobocie w Polsce	– zna podział gospodarki na sektory, – na podstawie danych opisuje zmiany zachodzące w zatrudnieniu w poszczególnych sektorach, – rozumie pojęcie <i>bezrobocie rejestrowane</i>.	– wymienia co najmniej dwie zmiany, jakie zaszły w strukturze zatrudnienia w Polsce w porównaniu z okresem przedwojennym, – opisuje na podstawie kartodiagramu strukturę zatrudnienia w Polsce według województw, – podaje co najmniej dwie przyczyny bezrobocia.	– wskazuje te zmiany w strukturze zatrudnienia, które potwierdzają wzrost poziomu rozwoju gospodarczego Polski, – wymienia skutki bezrobocia oraz sposoby jego zwalczania.	– omawia konsekwencje procesu starzenia się ludności w odniesieniu do struktury zatrudnienia, – analizuje na podstawie mapy wartość współczynnika dzietności na świecie i wskazuje na skutki takiego stanu, – analizuje sposoby walki z bezrobociem i ocenia ich skuteczność.	– wyszukuje aktualne informacje dotyczące zatrudnienia i bezrobocia w Polsce, potrafi dokonać ich analizy, wskazać przyczyny i konsekwencje wybranego problemu oraz potrafi zaproponować możliwości jego rozwiązania.
5.	Osadnictwo miejskie i wiejskie w Polsce	– potrafi wskazać różnice między wsią a miastem, – wymienia co najmniej trzy zmiany, jakie zachodzą w osadnictwie wiejskim, – podaje co najmniej	– wyjaśnia pojęcie <i>semiurbanizacja</i>, – wymienia typy fizjonomiczne wsi w Polsce, – charakteryzuje urbanizację obszarów Polski, korzystając	– wskazuje przyczyny zmian zachodzących na polskiej wsi, – opisuje typy fizjonomiczne wsi i wskazuje regiony ich występowania, – opisuje rozwój i	– analizuje i ocenia zmiany, które zachodzą na polskiej wsi, – przedstawia strukturę ludności miast według grup wielkościowych i wskazuje tendencje zmian, – ocenia stan	– analizuje zmiany zachodzące w osadnictwie na obszarze Polski w kontekście historycznym i wyciąga wnioski.

		trzy zalety i trzy wady życia w dużym mieście.	z kartogramu, – wymienia rodzaje aglomeracji w Polsce i podaje ich przykłady.	zmiany sieci miejskiej w Polsce.	urbanizacji Polski.	
6.	Warunki rozwoju rolnictwa w Polsce	– podaje co najmniej po trzy przykłady czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych rozwoju rolnictwa w Polsce, – wskazuje na mapie co najmniej po dwa obszary o korzystnych i niekorzystnych warunkach dla rozwoju rolnictwa.	– wymienia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce, – podaje co najmniej trzy zmiany zachodzące w polskim rolnictwie, – przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na podstawie diagramów.	– wymienia na podstawie map tematycznych zmiany w produkcji rolnej pszenicy i ziemniaków, a na podstawie diagramów – zmiany w pogłowie bydła i trzody chlewnej, – przedstawia na podstawie danych statystycznych i diagramów produkcję ważniejszych produktów rolnych.	– analizuje czynniki wpływające na rozwój rolnictwa w Polsce i ocenia ich znaczenie, – wskazuje kierunki rozwoju w polskim rolnictwie w nawiązaniu do przemian gospodarczych po 1989 r., uwzględniając w wypowiedzi rolnictwo ekologiczne.	– wypowiada się na temat jakości produktów polskiego rolnictwa, podając rzeczowe argumenty, – analizuje i ocenia warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego.
7.	Przemiany strukturalne polskiego przemysłu	– rozumie pojęcie <i>restrukturyzacja</i> , – podaje co najmniej trzy przyczyny restrukturyzacji polskiego przemysłu, – wymienia co najmniej po dwa skutki pozytywne i negatywne restrukturyzacji polskiego przemysłu.	– wymienia etapy rozwoju przemysłu na ziemiach polskich, – podaje najważniejsze zmiany, jakie zaszły w polskim przemyśle na skutek restrukturyzacji, – wyjaśnia pojęcie reindustrializacji.	– opisuje etapy rozwoju przemysłu na ziemiach polskich, – wymienia skutki restrukturyzacji przemysłu w Polsce, – wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Polsce.	– analizuje i ocenia przebieg procesu restrukturyzacji przemysłu w Polsce, – wyjaśnia, na czym polega proces deglomeracji przemysłu, – przedstawia perspektywy rozwoju przemysłu w Polsce, – uzasadnia powstanie specjalnych stref	– analizuje zmiany na mapie polskich okręgów przemysłowych w latach 1978–1999 i wskazuje przyczyny i tendencje zmian, – ocenia perspektywy rozwoju przemysłu w Polsce.

					ekonomicznych.	
8.	Przemysł zaawansowanej technologii w Polsce i perspektywy jego rozwoju	– wyjaśnia, czym jest przemysł zaawansowanej technologii, – wymienia przykładowe produkty wysokich technologii, – podaje co najmniej trzy przykłady ośrodków wysokiej technologii w Polsce.	– wymienia etapy rozwoju przemysłu, – wskazuje na związek rozwoju przemysłu wysokiej technologii z nakładami na badania i rozwój, – na podstawie kartogramu wskazuje województwa o najlepszych warunkach dla rozwoju przemysłu wysokiej technologii.	– omawia cechy przemysłu wysokiej technologii w Polsce, – przedstawia wysokość nakładów na B+R według województw na podstawie kartogramu, – wymienia bariery w rozwoju przemysłu wysokiej technologii w Polsce.	– ocenia wielkość nakładów finansowych na działalność innowacyjną w Polsce, – analizuje strukturę eksportu w Polsce i wskazuje zmiany, jakie zachodzą w przemyśle wysokiej technologii, – wskazuje kierunki w rozwoju przemysłu wysokiej technologii w Polsce.	– uzasadnia znaczenie edukacji w rozwoju przemysłu wysokiej technologii, – ocenia możliwości rozwoju przemysłu wysokiej technologii w Polsce.
9.	Transport w Polsce	– podaje co najmniej trzy czynniki wpływające na rozwój transportu w Polsce, – wymienia rodzaje transportu występujące w Polsce, – podaje przykłady czynnych autostrad w Polsce.	– charakteryzuje gęstość sieci dróg, linii kolejowych oraz śródlądowe drogi wodne na podstawie map tematycznych, – wskazuje na mapie co najmniej trzy przykłady portów morskich Polski oraz położenie co najmniej pięciu lotnisk, – wyjaśnia pojęcia <i>transport intermodalny</i>, <i>terminal transportowy</i>.	– wymienia czynniki sprzyjające i hamujące rozwój transportu w Polsce, – wskazuje na mapie i opisuje główne szlaki przewozowe, węzły oraz terminale transportowe, – charakteryzuje przewóz osób i towarów różnymi środkami transportu, – podaje przykłady transportu intermodalnego.	– ocenia środowisko przyrodnicze Polski pod kątem wykorzystania dla rozwoju różnych rodzajów transportu, – charakteryzuje zróżnicowanie sieci transportowej w Polsce i kierunki jej zmian, – wyjaśnia znaczenie transportu przesyłowego w Polsce.	– określa znaczenie różnych rodzajów transportu i szlaków przewozowych dla rozwoju gospodarki Polski.
10.	Atrakcyjność	– wyjaśnia, czym są	– podaje co najmniej	– charakteryzuje	– podaje argumenty	– wyjaśnia znaczenie

	turystyczna Polski	walory turystyczne i podaje przykłady w odniesieniu do Polski, – wskazuje na mapie co najmniej trzy regiony turystyczne w Polsce, – wymienia co najmniej pięć zabytków z listy UNESCO w Polsce.	po cztery przykłady walorów przyrodniczych, antropogenicznych i wypoczynkowych Polski, – wymienia atrakcje turystyczne co najmniej pięciu regionów turystycznych Polski, – potrafi podać co najmniej trzy walory turystyczne miejscowości, w której mieszka.	przyrodnicze, antropogeniczne i wypoczynkowe walory Polski, – dokonuje podziału Polski na regiony turystyczne i krótko je charakteryzuje, – wskazuje na mapie Szlak Orlich Gniazd i wymienia jego walory turystyczne.	potwierdzające atrakcyjność turystyczną Polski, – uzasadnia wartość dziedzictwa kulturowego Polski na przykładzie Szlaku Orlich Gniazd lub zabytków kultury mieszczących się w miejscu zamieszkania lub jego pobliżu, – planuje, z wykorzystaniem GIS, trasę wycieczki turystycznej po regionie, w którym mieszka.	usług turystycznych w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski, – ocenia rozwój turystyki pod kątem zmian w środowisku przyrodniczym w Polsce oraz w regionie, w którym mieszka.
Dział 3. Morze Bałtyckie						
1.	Morze Bałtyckie	– wymienia główne cechy Morza Bałtyckiego, – opisuje na podstawie mapy rozkład zasolenia i temperatury Bałtyku, – wymienia co najmniej trzy źródła zanieczyszczeń Bałtyku.	– wymienia ruchy wody morskiej obserwowane na Bałtyku, – wyjaśnia, czym jest dryf (dryft), – opisuje faunę i florę Bałtyku, – podaje przynajmniej dwa działania zmierzające do ochrony wód Bałtyku.	– podaje przyczyny i skutki zanieczyszczeń wód Bałtyku, – wymienia główne konwencje dotyczące wód Bałtyku, – stosuje GIS w celu pozyskania danych do analizy zanieczyszczeń wód Bałtyku.	– charakteryzuje i ocenia stan środowiska przyrodniczego Bałtyku, – wykazuje konieczność ochrony wód Bałtyku.	– dokonuje analizy stanu czystości wód Bałtyku i ocenia skuteczność podejmowanych działań w celu zmniejszenia ilości zanieczyszczeń, które się do niego dostają.
2.	Gospodarka morską Polski	– wymienia i pokazuje na mapie co najmniej	– opisuje na podstawie wykresów	– przedstawia strukturę przewozów	– analizuje strukturę polskiej gospodarki	– przedstawia stopień rozwoju akwakultury

		trzy porty morskie Polski, – podaje co najmniej trzy elementy składające się na gospodarkę morską.	zatrudnienie w gospodarce morskiej w Polsce, – wymienia gatunki ryb poławianych w Bałtyku, – wyjaśnia pojęcie <i>akwakultura</i>.	towarowych i pasażerskich transportem morskim, – charakteryzuje przemysł stoczniowy i rybołówstwo morskie.	morskiej i wykazuje na powiązania między elementami tej struktury, – wyjaśnia znaczenie akwakultury w pozyskiwaniu ryb i bezkręgowców w Polsce.	w Polsce na tle innych krajów na podstawie pozyskanych przez siebie danych, – ocenia stan gospodarki morskiej Polski i wskazuje możliwości jej rozwoju.
--	--	--	--	--	---	---